

33. Мухин В. Казахстан модернизирует флот / В. Мухин / Независимое военное обозрение. - 2007. - № 072 (4033). - 9 апреля. - С. 4.

34. The Military Balance 2010. - London, 2010. - P. 364.

35. Мусин А. Б. Опыт республики Казахстан в решении проблем международной безопасности и миротворчества (политологический анализ) : дис. ... канд. полит. наук : 23.00.02 / Мусин Амир Булатович. - Алма-Аты, 2010. - 223 с.

36. Токаев Т. К. Стратегия Республики Казахстан в отношении Запада: национальные интересы, приоритеты, направления : дис. ... канд. полит. наук : 23.00.04 / Токаев Тимур Касымжолдарович. - М., 2009. - 215 с.

37. Казахстан - Россия: сотрудничество, продиктованное разумом и сердцем // Казахская правда. - 2006. - 28 декабря.

38. Ситенко В. Вопросы безопасности в Центральной Азии в контексте интересов Республики Казахстан во взаимоотношениях с Европейским Союзом и региональными международными организациями / В. Ситенко // Центральная Азия: внешний взгляд. Международная политика с центральноазиатской точки зрения / [отв. ред. В. Лапинс ; пер. Р. Султанов]. - Бишкек, 2008. - С. 55.

39. Бзежинський З. Велика шахматна гра / З. Бзежинський. - М. : Міжнародні відносини, 1998. - С. 156.

B. Levyk

FORMATION OF ARMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN POST-SOVIET PERIOD

The process of forming the armed forces of the Republic of Kazakhstan in post-Soviet period has been analyzed. The most important legislative acts defining military and political issues in national legislation have been considered. The armed forces organizational structure as well as its technical equipment have been covered extensively.

Key words: armed forces of the Republic of Kazakhstan, Kazakhstan legislation on military-political issues, technical equipment of Kazakhstan army.

© Б. Левик

Надійшла до редакції 12.10.2012

УДК 355.357:341.16(091)

ЗБРОЙНІ СИЛИ ООН З ПІДТРИМАННЯ МИРУ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ В ПРОВЕДЕННІ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ

СВІТЛАНА ЛІБРУК-ЛІПКЕВИЧ,

кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Наукового центру Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів

У статті розглянуто конструктивні відносини між Україною й ООН, які базуються на взаєморозумінні й готовності до співробітництва з питань підтримання миру в проблемних регіонах світу. Розкрито суть стратегії міжнародної миротворчої діяльності України під егідою ООН у теоретико-методологічному, політологічному й соціальному аспектах. Показано, що інтереси України як держави-засновниці ООН, активного миротворця, члена ОБСЄ полягають у пошуку оптимальних параметрів миротворчої діяльності, яка в Україні є одним з основних напрямів підготовки та застосування підрозділів і частин Збройних сил України.

Ключові слова: ООН, миротворчі операції, демократичні ідеї, місії.

Постановка проблеми. Актуальність теми обумовлена тим, що миротворча діяльність ООН є важливим інструментом в арсеналі ресурсів для забезпечення міжнародної стабільності й безпеки. За час свого існування ООН провела понад 60 міжнародних миротворчих операцій більш ніж у 110 країнах світу, причому близько 50 з них були ініційовані після 1991р. Україна бере участь у більшості операцій з підтримання миру під егідою ООН і виступає за участь у них якнайбільшої кількості держав. Інтереси України як держави-засновниці ООН, активного

миротворця, члена ОБСЄ полягають у пошуку оптимальних параметрів миротворчої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми діяльності України в ООН знайшли відображення в ряді досліджень. Увага вчених зосереджувалася на загальних питаннях діяльності ООН, визначенні місця України в цій організації. Так, цікавими є праці В. В. Козика, Л. А. Панкової, Н. Б. Даниленка, В. Б. Меленишина, О. В. Прилипа та ін. [13, 14]. А. Лук'янов розглядав сучасну миротворчість: військові операції невоєнного типу, а також розв'яз-

зання конфліктів мирним шляхом [15], А. Каляев - участь Збройних сил України в миротворчих операціях ООН і ОБСЄ [16].

Мета статті - проаналізувати участь миротворчих контингентів держав-членів ООН у міжнародних миротворчих операціях, зокрема України, яка, як незалежна держава, не залишається осторонь сучасних світових миротворчих процесів і розглядає участь у них як один із пріоритетних напрямів своєї зовнішньої політики.

Предметом дослідження є відмінні риси миротворчих операцій ООН нового (третього) покоління з її багатоконпонентністю, та активна участь у цих діях України.

Наукова новизна роботи обумовлюється розкриттям сутності стратегії міжнародної миротворчої діяльності України під егідою ООН у теоретико-методологічному, політологічному й соціально-аспектах.

Виклад основного матеріалу. Головну відповідальність за підтримання міжнародного миру й безпеки покладено на Раду Безпеки ООН, яка, по суті, і відіграє вирішальну роль у зміцненні безпеки та стабільності в Євроатлантичному регіоні. Рада Безпеки ООН приймає рішення про припинення вогню, направлення груп та місій до зони збройного конфлікту або проведення операцій з підтримання миру силами військових контингентів держав - членів ООН - під егідою ООН.

Творці Статуту ООН, проголосивши обов'язковість для членів ООН утримуватися "в міжнародних стосунках від загрози сили або її застосування", не виключали можливості виникнення спірних питань, міждержавних конфліктів і навіть актів агресії, тому положення Статуту ООН про миротворчість відіграють позитивну роль у міжнародних відносинах і міжнародному праві.

Уперше термін "миротворчість" застосував Генеральний секретар ООН Даг Хаммершельд під час опису Перших надзвичайних сил ООН, до складу яких входило близько 5 000 легкоозброєних спостерігачів, яких у 1956 р. направляли на Синайський півострів. Вони мали розташуватися між Єгиптом та Ізраїлем після того, як ці дві країни дійшли згоди про припинення війни [1].

Упродовж багатьох років термін трансформувався і став уживатися стосовно різноманітних санкціонованих міжнародним співтовариством і обмежених військових операцій, що супроводжували дипломатичні заходи з метою забезпечення миру. І хоча такі операції проводила тільки ООН зі схвалення Ради Безпеки та під оперативним керівництвом РБ і Генерального секретаря ООН, цей термін почали застосовувати також щодо операцій, які проводили спеціально створені коаліції, зі схвалення РБ або будь-якої регіональної організації, наприклад, Організації американських держав.

Надання допомоги з реалізації угод (включаючи угоди про припинення вогню) між державами, які перебувають у стані збройного конфлікту, або, особливо в останнє десятиліття, між різними угрупованнями, що перебувають у жорстокому конфлікті в межах кордонів однієї держави, - це і є традиційні операції з підтримання миру.

Останнім часом миротворчі операції проводять для розв'язання важливих завдань у цивільній сфері, наприклад, для підтримки й забезпечення прав лю-

дини, проведення виборів, роззброєння, демобілізації, розчищення території від мін і надання допомоги інститутам цивільної адміністрації - переважно правоохоронним інститутам, а також гуманітарної допомоги, яку надають різноманітні міжнародні та неурядові організації і яка вимагає захисту й підтримки. Цей тип операцій часто називають комплексними або багатобічними миротворчими операціями. Термін "миротворчість" можна використовувати для означення всіх сфер діяльності з підтримання миру.

Миротворчі операції, проведені ООН або регіональними організаціями, майже цілком залежать від підтримки з боку країн-учасниць, по-перше, під час схвалення й видачі мандата на проведення операції, по-друге, під час виділення особового складу, матеріальних і фінансових засобів, необхідних для проведення цієї операції, по-третє, під час надання надійної політичної підтримки впродовж усього періоду операції.

У доповідях Генерального секретаря ООН та Спеціального комітету, який відповідає за проведення операцій з підтримання миру, визначено умови, за яких ООН може здійснювати такі операції, а саме:

- миротворча операція здійснюється, коли є згода уряду (чи урядів) держави (чи держав), що втягнуті в конфлікт;
- усі конфліктуючі сторони дають згоду на присутність миротворчих сил, а також на їх національно-державний склад;
- є підтримка з боку міжнародного співтовариства (Рада Безпеки ООН затверджує сили та визначає їх мандат);
- держави-члени ООН добровільно надають збройні контингенти для виконання миротворчих функцій;
- Генеральний секретар відповідно до мандата Ради Безпеки ООН здійснює командування операціями з підтримки миру;
- миротворчі контингенти не повинні ставати на бік якоїсь однієї зі сторін у конфлікті;
- миротворчі контингенти обмежені у використанні сили, сила застосовується тільки для самооборони;
- миротворчі операції фінансує міжнародне співтовариство.

Проте криза на Балканах довела, що в деяких випадках зміцнення та підтримання миру недостатньо для припинення збройного конфлікту, тому ці заходи необхідно доповнювати примусом до миру, коли певні сили зухвало нехтують вимогами міжнародної спільноти й продовжують агресію та геноцид. Саме в цей період миротворчі операції ООН поповнилися новим різновидом - **операція примусу до миру**.

Таким чином, миротворчі операції ООН можна поділити на два види. Перший - операції з підтримання миру, що сприяють обмеженню конфліктів, урегулюванню та ліквідації їх наслідків. Другий вид - операції примусу до миру [2].

Майже в усіх випадках миротворчим операціям передують або їх супроводжують різноманітні двосторонні чи багатосторонні заходи для здійснення тиску або переконання сторін, що задіяні в конфлікті. Вони також включають дипломатичні переговори з конфліктними сторонами, що проводять уряди третіх країн. Наприклад, консультації США з Ізраїлем, Єгиптом і Сирією після війни 1973 р. до формування Других надзвичайних сил ООН і Сил ООН зі спостереження за роз'єднанням на Голанських висотах;

неофіційні односторонні або багатосторонні загрози застоювання сили, наприклад, з боку США і колишнього Радянського Союзу під час війни на Близькому Сході в 1973 р.; а також офіційне або неофіційне введення ембарго на постачання зброї і/або економічних санкцій, як це було в 1993 р. і 1994 р. з боку організації американських держав і ООН щодо Гаїті, до введення Багатонаціональних сил і початку діяльності Місії ООН на Гаїті.

Мета цих заходів - переконати сторони в необхідності досягнення угоди, аби зупинити розгортання конфлікту й розпочати серію довгострокових заходів для встановлення міцного миру, насамперед, за допомогою міжнародного співтовариства. Миротворча операція не буде здійснена або не матиме шансу на успіх без цих узгоджених дій, що часом безпосередньо пов'язані з початком миротворчих операцій, хоча іноді такої єдності немає. Іноді відсутній головний компонент - угода між конфліктуючими сторонами [3].

Умовно заходи ООН із проведення операцій з підтримання миру можна поділити на три основні етапи.

Перший етап проведення операцій з підтримання миру. Операції цього етапу були спрямовані на недопущення поновлення конфлікту після укладання перемир'я між ворогуючими державами. Характерними серед цих традиційних миротворчих операцій були невеликі місії спостерігачів на Близькому Сході, такі як Організація зі спостереження за виконанням умов перемир'я, що була заснована ООН у 1948 р. і діяла вздовж кордонів Ізраїлю з його арабськими сусідами; Група спостерігачів ООН у Лівані, сформована в 1958 р., і більші сили з підтримання миру на Близькому Сході та Кіпрі - Перші надзвичайні сили ООН після війни 1956 р. і Другі надзвичайні сили ООН після війни 1973 р.; Сили ООН зі спостереження за роз'єднанням між Сирією та Ізраїлем після війни 1973 р.; Збройні сили ООН з підтримання миру на Кіпрі, розміщені між контрольованими греками й турками частинами острова Кіпр після війни 1963 р. Перші надзвичайні сили ООН припинили свою діяльність перед війною 1967 року. Інші місії (або їхні спадкоємці) усе ще існують для того, щоб запобігти поновленню великих конфліктів.

Перші надзвичайні сили ООН упродовж одинадцяти років сприяли підтриманню миру між Єгиптом та Ізраїлем, але вони не були призначені для розв'язання основної суперечки, що знову переросла у війну 1967 р. Не могли вирішити її і Другі надзвичайні сили ООН і Сили ООН зі спостереження за розв'язанням на Голанських висотах, традиційні міжпозиційні сили, що зробили досить значний внесок у запобігання поновленню конфлікту між Ізраїлем, Єгиптом і Сирією й у збереженні миру де-юре між Ізраїлем і Єгиптом. Операція ООН з підтримання миру в Конго (ОПМК), що є першою великомасштабною, багатофункціональною операцією з примусового підтримання миру, виявилася ще складнішою, гірше організованою й суперечливішою. Але, безсумнівно, вона сприяла возз'єднанню Конго й перетворенню цієї країни на більш мирну й стабільну державу, ніж вона була до розгортання цих сил.

Другий значний етап проведення операцій з підтримання миру, пов'язаний з урегулюванням регіональних конфліктів у період "холодної війни",

не вирізнявся будь-яким серйозним, систематичним і продуманим підходом або ґрунтовним плануванням, хоча виявився багатофункціональним. Наприклад, як це мало місце з національним союзом за повне визволення Анголи (УНІТА) й урядом Анголи; червоними кхмерами й урядом Камбоджі.

Розвиток світових процесів призвів до фактичного поділу світу на зони стабільності та нестабільності (американські фахівці вважають, що до зони нестабільності належить 85 % країн світу, втручатися у їхні справи недоцільно). За останні 20 років до зони нестабільності потрапила більшість країн світу, що перебувають на найнижчому щаблі економічного та соціального розвитку й мають значні проблеми та суперечності із сусідами. Свою зовнішню політику на регіональному рівні вони за певних умов можуть будувати за класичною схемою "силового балансу".

На Балканах і в окремих регіонах колишнього Радянського Союзу розвал комуністичних режимів призвів до поновлення давніх етнічних і релігійних конфліктів. В Африці деякі уряди й політичні рухи скористалися особистою клановою та етнічною ненавистю для проведення варварських кампаній у таких масштабах, що майже не траплялися раніше. Ці конфлікти супроводжувалися міграцією великої кількості цивільного населення, яке змушене було залишати свою країну, спричинили загрозу дестабілізації цілих регіонів і викликали необхідність у великомасштабній міжнародній гуманітарній допомозі та допомозі біженцям. У кількох випадках жодна з великих держав не виявила інтересу, достатнього для того, щоб створити й очолити коаліцію на зразок тієї, яка мала місце в Кувейті, тому первинні спроби розв'язання цих конфліктів зводилися до розгортання миротворчих місій ООН.

Третій етап великомасштабних операцій з підтримання миру пов'язаний із завершенням "холодної війни". На цьому етапі основну увагу приділяли внутрішнім конфліктам. Такі операції виявилися найсуперечливішими за метою й головними мотивами застосування сили.

Зникнення біполярного протистояння внаслідок розпаду Організації Варшавського договору та колишнього Радянського Союзу посилювало сподівання на безпечніший і прогнозованіший світ. На жаль, цим сподіванням не довелося справдитися.

Починаючи з 1987 р., колишній СРСР більш позитивно ставився до операцій ООН з підтримання миру, а також до співробітництва з Вашингтоном у справі розв'язання регіональних конфліктів часів "холодної війни", що тривали понад десятиліття в Афганістані, Анголі, Камбоджі, Сальвадорі та Нікарагуа. Це були такі конфлікти, коли режимам, що перебували при владі й мали підтримку з боку Заходу чи країн соціалістичного блоку, кидали виклик повстанці, за спиною яких стояла опозиція. Інші держави регіону часто використовували як бази матеріально-технічного постачання для повстанців і їхніх прихильників.

Водночас не всі операції ООН можна вважати такими, що завершилися вдало. Так, наприклад, операції в Руанді, Сомалі та Боснії зазнали провалу, оскільки їх завдання виявилися за межами можливостей ООН. В інших випадках операції ООН виявилися особливо плідними. Миротворці ООН відіграли вирішальну роль у наданні допомоги Камбоджі, Мозамбіку, Сальвадору, а останнім часом

Гватемалі та Ліберії в тому, щоб припинити в цих країнах спустошливі громадянські війни [4].

За 64 роки (з 1948 р.) історії миротворчості ООН не тільки накопичила гігантський досвід, а й розширила арсенал використовуваних інструментів та поліпшила якість операцій з підтримання миру.

Із початку своєї незалежності Україна активно виконує рішення РБ ООН про надання збройних контингентів, сил матеріально-технічної допомоги й відповідних засобів обслуговування, необхідних для підтримання й забезпечення міжнародної стабільності й безпеки. Згідно з постановами Верховної Ради України та Законом України "Про Збройні сили України" українські військовослужбовці з 1992 р. постійно беруть участь у Міжнародних миротворчих операціях (далі - ММО) під егідою ООН у багатьох регіонах світу. Українські миротворці брали участь у миротворчих операціях під егідою ООН у Судані, Конго, Ліберії, Ефіопії, Еритреї, Грузії та Косово; під егідою ОБСЄ - у Придністров'ї та Грузії. Державне підприємство Міністерства оборони України "Українська авіатранспортна компанія" перевозило миротворчі контингенти та військові вантажі багатонаціональної бригади SEEbrig (392 військовослужбовці та 395 т вантажів) [5].

Із початку 90-х років ХХ ст. значну роль у врегулюванні воєнно-політичних конфліктів у світі відіграє НАТО. Зростаюча активність України в заходах програми "Партнерство заради миру", починаючи з 1994 р., а також підписання у 1997 р. "Хартії про особливе партнерство" між Україною і НАТО - переконливий приклад стабільності української політики в реалізації національних інтересів, уміння враховувати тонкі політичні баланси, поточний політичний контекст. Україна зарекомендувала себе як надійний партнер ООН у всіх її миротворчих справах, починаючи з 1995 р. у Боснії у межах ММО (IFOR, потім SFOR) і в Косово (у межах KFOR).

У червні 2003 р. було прийнято рішення про направлення миротворчого контингенту України для участі в ММО в Республіці Ірак. Правовою підставою для такого рішення стала Резолюція РБ ООН від 22.05.2003 р. № 1483, яка створила міжнародно-правові передумови для об'єднання зусиль і широкої участі міжнародної спільноти в стабілізаційних заходах, надавши їм статус ММО. Основними завданнями українського миротворчого контингенту в Республіці Ірак були: підтримання стабільності, забезпечення діяльності міжнародних гуманітарних організацій, надання медичної допомоги цивільному населенню, виконання інших функцій із забезпечення безпеки й дотримання прав людини [6].

Зважаючи на набутий досвід, чималі політичні й поки що незначні економічні дивіденди від участі у ММО, Україна зацікавлена в подальшій активізації цієї форми міжнародного співробітництва для розширення миротворчої співпраці з НАТО, ОБСЄ, а також із Євросоюзом, який продовжує формувати свої оперативні можливості для виконання гуманітарних та рятувальних завдань під час урегулювання кризових ситуацій.

Відповідно до Державної програми розвитку Збройних сил України миротворчу діяльність розглядають як один з основних напрямів підготовки та застосування підрозділів і частин ЗС України. Перебування українських миротворців під егідою ООН у різні роки й у різних державах неодноразово от-

римували схвальні відгуки від керівництва ООН. Діяльність українських миротворців протягом усього терміну перебування Третього окремого інженерного батальйону в Лівані (2005 р.) високо оцінив командувач Тимчасових сил ООН у Лівані генерал-майор Алан Пелігріні, який висловив подяку за проведеному миротворчу місію. За час перебування в Лівані українські миротворці очистили 545 тис. м² неперевіреної місцевості, знешкодили 6 350 мін і боєприпасів, брали участь у будівництві 29 нових позицій, 15 вертолітних майданчиків і в демонтажі 49 старих позицій; крім того, надали гуманітарну медичну допомогу більш ніж 9900 місцевим жителям, 16 разів брали участь у рятуванні поранених із мінного поля, виконували інженерні завдання в поселеннях, розміщених у зоні їх відповідальності [7].

Протягом 2008 р. ЗС України брали участь у 10 миротворчих місіях на території 9 країн світу. Українське представництво при ООН було сконцентровано на миротворчих операціях у Грузії, Демократичній Республіці Конго, Ефіопії та Еритреї, Косово (Сербія), Ліберії, Судані, спільних миротворчих сил у Придністровському регіоні Республіки Молдова.

Висновки

Досвід участі у спільних ММО та виконання підрозділами і військовослужбовцями ЗС України окремих миротворчих завдань дозволяє зробити такі висновки про особливості сучасного миротворчого процесу: під час виконання миротворчих завдань національні контингенти діють у складі коаліційних угруповань військ (сил); миротворча діяльність значно впливає на трансформацію положень воєнних доктрин та уточнення завдань збройних сил; прийняття рішень про застосування миротворчих сил передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення готовності відповідних підрозділів до виконання завдань за призначенням, та визначення порядку взаємодії з представниками інших відомств України (МВС, МНС, МЗС); миротворча діяльність виступає каталізатором розвитку співробітництва держав у військовій сфері. Участь України в миротворчих операціях під егідою ООН та ОБСЄ є доцільною та корисною, оскільки сприяє зміцненню безпеки та стабільності; дозволяє ознайомитися з досвідом інших держав у галузі оборонного планування та реформування збройних сил; набути досвіду спільних дій із державами-партнерами [8].

За період участі в ММО Україна має значні досягнення у вирішенні концептуальних питань і створенні законодавчої бази з питань миротворчої діяльності. До основних концептуальних документів у цій галузі належать Закон України "Про основи національної безпеки України" та Воєнна доктрина України.

У Воєнній доктрині України визначено, що Україна бере активну участь у діях і заходах багатонаціональних сил, створених за рішенням РБ ООН для запобігання конфліктам та їх розв'язання. Пізніше були розроблені та внесені відповідні положення з питань миротворчості в нові документи - Стратегію національної безпеки України.

Хоча вагомість Організації Об'єднаних Націй останнім часом дещо зменшилась, вона не втратила свого значення як структура глобальної безпеки. Ефективно виконуючи цю роль, вона спирається на

європейські та євроатлантичні структури. Дедалі більше ООН переймається миротворчою діяльністю, залучаючи до цього країни Євроатлантичного Союзу, а також охоплює питання надання гуманітарної допомоги населенню, яке постраждало внаслідок збройних конфліктів. Одним із важливих завдань ООН є контроль за дотриманням усіма країнами чинних міжнародних режимів у сфері безпеки.

Не варто звертатися до ООН із надією, що вона відстоюватиме інтереси тих або інших країн. Не слід очікувати, що ця організація виявиться ефективною у випадках, коли необхідне рішуче застосування військової сили. Однак ООН може впливати на події, не беручи на себе усієї ваги витрат і небезпек.

ООН забезпечує світову підтримку демократичним ідеям і принципам, надаючи їм юридичне обґрунтування. Миротворчість сприяє припиненню вогню між протиборчими сторонами, доставці гуманітарної допомоги, зародженню нових демократичних держав, наданню можливості біженцям і переміщеним особам повертатися до рідних місць, роззброєнню воюючих сторін і створенню умов для політичного примирення й проведення вільних виборів, зменшенню ймовірності втручання сильних регіональних держав у справи сусідів і запобігання переростанню малих воєн у великомасштабні конфлікти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Викторов С. О. О реорганизации департамента миротворческих операций ООН / С. О. Викторов // Зарубежное военное обозрение. - 2000. - № 9. - С. 52.
2. Доклад о развитии человека 2005 : Международное сотрудничество на перепутье: помощь, торговля и безопасность в мире неравенства / [пер. с англ.]. - М. : Весь мир, 2005. - С. 24-25.
3. Довідь Генерального секретаря про роботу ООН // Доклади на засіданні 46-й сесії Генеральної Асамблеї : Дополнение №1 (A/46/1).
4. Кофи А. Аннан. Генеральный секретарь ООН. Обновление на переходном этапе : Годовой доклад о работе Организации / А. Аннан Кофи. - Нью-Йорк : ООН, 1997.
5. Організація зв'язку з миротворчими підрозділами Збройних Сил України : оперативні-аналітичні матеріали головного управління зв'язку та інформаційних систем Генерального

штабу Збройних Сил України // Тематичний збірник ННДЦ ОТ і ВБ України. - К., 2007. - С. 203-204.

6. Коваленко В. І. Етапи підготовки миротворчих контингентів і миротворчого персоналу Збройних Сил України до участі у міжнародних миротворчих операціях / В. І. Коваленко // Тематичний збірник ННДЦ ОТ і ВБ України. - К., 2004. - С. 87-95.

7. Звіт про виконання завдань 3 окремим інженерним батальйоном у Південному Лівані: з липня 2004 р. по липень 2005 р. - 152 с.

8. Дьорч У. Еволюція миротворчості ООН / У. Дьорч // Сент-Мартін прес. - Нью-Йорк, 1996. - С. 2.

9. Евсеев В. Угрозы реальные и мнимые / В. Евсеев // Независимое военное обозрение. - 2012. - 20-26 апреля (№ 13). - С. 1, 6-7.

10. Малашенко Е. И. Особый корпус в огне Будапешта / Е. И. Малашенко // Военно-исторический журнал. - 1993. - № 10. - С. 22 - 30.

11. Участь Збройних сил України у миротворчих операціях [Електронний ресурс] / Міністерство оборони України. - Режим доступу : <http://www.mil.gov.ua/index.php?part=peacekeeping&lang=ua>.

12. Gray C. S. NATO and the Evolving Structure of Order in Europe: Changing Terms of the Transatlantic Bargain? Paper N. 1 / C. S. Gray. - Oxford, 1999. - 95 p.

13. Козик В. В. Україна в ООН / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. - К. : Знання, 2003. - С. 406-410.

14. Прилипа О. Україна в контексті миротворчих операцій ООН / О. Прилипа // Наук. вісник Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. - К., 2003. - Вип. 8. - С. 181-192.

15. Лук'янов А. Сучасна миротворчість : військові операції невоєнного типу [Електронний ресурс] / А. Лук'янов. - Режим доступу : <http://www.mil.gov.ua/index.php?part=mass-media&sub=read&id=12103>.

16. Каляев А. Збройні сили України у миротворчих операціях ООН і ОБСЄ [Електронний ресурс] / А. Каляев. - Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nznuoa/ist/2009.../32_Kaljajev.pdf.

17. Устав Организации Объединенных Наций [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.un.org/ru/documents/charter>.

18. Хронология операций ООН по поддержанию мира [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.un.org/russian/peace/pko/chronol.htm>.

19. Юрковский А. Правда о НАТО [Електронний ресурс] / А. Юрковский. - Режим доступу : <http://www.otechestvo.org.ua/main/20061/605.htm>.

S. Libruk-Lipkevych

THE ARMED FORCES OF UN PEACEKEEPING AND UKRAINE'S PARTICIPATION IN PEACEKEEPING OPERATIONS

Structural relations between Ukraine and UN which is based on the mutual understanding and readiness for collaboration on questions of peace maintenance in the world problem regions, are considered in the article.

UN peacekeeping activity is an important tool in the arsenal of resources for ensuring international stability and security. The primary responsibility for maintaining international peace and security is assigned to UN Security Council. The essence of international peacekeeping activities strategy of Ukraine under the UN control in the theoretical and methodological, political and social aspects are shown. Since its existence, the UN conduct International Peacekeeping Operations, Ukraine also participates in most peacekeeping operations under UN auspices and supports participation in the most states. Ukraine's interests as a founder of the United Nations, an active peacemaker, OSCE member is to find the optimal parameters of peacekeeping, where peacekeeping in Ukraine is one of the main areas of preparation and application departments and units of the Armed Forces of Ukraine.

Key words: UN, peacemaking operations, democratic ideas, missions.

© С. Лібрук-Ліпкевич

Надійшла до редакції 19.10.2012